

Cvičenie 3

- Libračný bod Zeme L1 je bod medzi Slnkom a Zemou, kde je výslednica všetkých síl nulová. Gravitačná sila Slnka je kompenzovaná gravitačnou silou Zeme a odstredivou silou obežného pohybu. Teleso, ktoré sa nachádza v tomto bode, sa neriadi klasickým Keplerovým zákonom, ale kvôli zachovaniu dlhodobej stability systému obieha rovnakou uhlovou rýchlosťou ako Zem. Zo silovej rovnice určte iteráčnou metódou vzdialenosť tohto bodu od Zeme v km, ak $M_S = 333\,000\,M_Z$, $r = 149\,597\,900\,km$.
- Halleyova kométa obieha okolo Slnka po extrémne eliptickej dráhe s excentricitou 0.967. Veľká polos jej dráhy je 17.8 AU. Vypočítajte strednú anomáliu M , excentrickú anomáliu E a pravú anomáliu ν . V polárnom grafe znázornite polohy na dráhe v ročných intervaloch po prechode perihéliom. Pre výpočet sú potrebné rovnice:

$$\begin{aligned} M &= \frac{2\pi t}{P}, \\ M &= E - e \sin E, \\ \tan \frac{\nu}{2} &= \sqrt{\frac{1+e}{1-e}} \tan \frac{E}{2}, \\ r &= \frac{a(1-e^2)}{1+e \cos \nu}. \end{aligned}$$

Domáca úloha

Vytvorte funkciu, ktorá bude počítať dynamickú parallaxu dvojhviezd. Vstupné údaje nech sú m_A, m_B, a a P , ako zdanlivé hviezdne veľkosti oboch hviezd, veľká polos v oblúkových sekundách a obežná doba v rokoch. Funkcia zo vstupných hodnôt s predpokladanými hmotnosťami oboch hviezd rovnými M_\odot a použitím tretieho Keplerovho zákona určí veľkú polos a z nej predpokladanú hodnotu paralaxy. Z modulu vzdialenosťi sa vypočítajú absolútne hviezdne veľkosti oboch zložiek, z nich sa určí žiarivý výkon a následne sa vypočítajú približné hmotnosti zo vzťahov hmotnosť-svietivosť. Tie sa vložia ako vstupné hodnoty do ďalšieho cyklu a celý postup sa opakuje, kým sa nedospeje ku konštantným hodnotám. Výstupom funkcie budú hmotnosti oboch zložiek a hodnota dynamickej paralaxy. Bolometrická hviezdna veľkosť Slnka je 4.75 mag.

$$\begin{aligned} \frac{a^3}{P^2} &= \frac{G(M_A + M_B)}{4\pi^2} \\ M &= m - 5 \log r + 5 \\ \frac{L}{L_\odot} &= 0.23 \left(\frac{M}{M_\odot} \right)^{2.3} \quad M < 0.43M_\odot \\ \frac{L}{L_\odot} &= \left(\frac{M}{M_\odot} \right)^{3.5} \quad 0.43M_\odot < M < 2M_\odot \\ \frac{L}{L_\odot} &= 1.5 \left(\frac{M}{M_\odot} \right)^4 \quad 2M_\odot < M < 20M_\odot \\ \frac{L}{L_\odot} &= 3200 \frac{M}{M_\odot} \quad M > 20M_\odot \end{aligned}$$